

PREÀMBUL

El Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya disposa de més de 2.100 col·legiats que desenvolupen les seves tasques professionals majoritàriament en el medi rural, amb una clara voluntat de servei. Des del Col·legi creiem i defensem que l'activitat agrària, ramadera i forestal, així com d'altres activitats que es realitzen en el territori i són compatibles amb la protecció del medi ambient.

Com que crec que tots coincidim amb aquests valors, ens basarem en criteris tècnics, normatius i de funcionament dels procediments actuals per valorar la necessitat, l'eficàcia i l'eficiència del text actual de la Proposició de Llei, i proposant un conjunt de millores en defensa no sols del patrimoni natural, sinó també de l'eficiència de l'administració i de l'administrat.

Volem recordar que tot el territori català està regulat amb diverses normatives que afecten la protecció del medi ambient, i que la protecció del medi ambient és una tasca transversal. El Decret 1/2010 que correspon al text refós de la normativa d'urbanisme, regula l'ús que es pot fer del sòl no urbanitzable, així com la tramitació ambiental de les actuacions; el Real Decret 12/2001 del text refós de la Llei d'aigües que regula el domini públic hidràulic i l'ús d'aigua; el Decret 40/2014 d'ordenació de les explotacions ramaderes que regula, entre altres aspectes, distàncies, i qüestions sanitàries; la Llei 43/2007 del Patrimoni Natural i la Biodiversitat estableix el règim jurídic bàsic de la conservació, ús sostenible, millora i restauració del patrimoni natural i de la biodiversitat; la Llei 43/2003 de forest i la Llei 6/1988 forestal de Catalunya tenen per objecte garantir la conservació i protecció de les forests per garantir la seva conservació i protecció, promovent la seva restauració, millora, sostenibilitat i aprofitament racional; la Llei 12/1985, d'espais naturals té per objecte protegir, conservar, gestionar els espais naturals de Catalunya; la Llei 8/2005 de gestió, de protecció, gestió i ordenació del paisatge, que té per objecte el reconeixement, la protecció, la gestió i l'ordenació del paisatge, etc.

Per tant, des d'un punt de vista normatiu volem recordar que tot el sòl no urbanitzable està protegit amb diverses normatives, si bé és veritat que determinades part del territori que amb característiques específiques disposen a més, d'una major protecció basada en la protecció d'uns determinats objectius de conservació.

Per tant, no estem parlant d'especulació urbanística sinó del dret, congruentment amb les finalitats de conservació de l'espai, a realitzar els usos i les activitats agrícoles, ramaderes, forestals, cinegètiques, d'aqüicultura, de pesca i de turisme rural, principal fonts de vida de la majoria d'habitants dels municipis que hi són inclosos (Llei 12/1985 d'espais naturals).

Compartim que hi ha d'haver una estabilitat en l'administració ambiental i que des de fa anys hi ha hagut canvis constants d'estructuració que han dificultat enormement la gestió i les línies de treball de l'administració gestora i planificadora, i que aquesta falta d'estabilitat està afectant a altres administracions i administrats, i per tant, al territori.

No s'entenen els canvis que s'han produït, i menys en una època de falta de personal i de recursos. De fet, l'informe del 30 de novembre de 2011 del Consell de Protecció de la Natura, ja deia que els canvis produïts al repartir les competències acabarien essent contraproductius e incrementarien encara més les disfuncions en lloc d'aconseguir un model d'administració més àgil i efectiva.

Compartim que no hi ha pressupost suficient pel desenvolupament de les actuacions necessàries per a la protecció del Patrimoni Natural dintre i fora de Xarxa Natura, de les que també formen part les accions de suport a l'agricultura, la ramaderia i la gestió forestal sostenible, així com de les mesures de prevenció d'incendis forestals, etc. que comporten una millora en el patrimoni natural, la protecció del mateix i en l'assentament de la gent en el territori.

Entenem que la gestió del patrimoni natural s'ha de realitzar dintre i fora de Xarxa Natura, i compartim la necessitat de la planificació i gestió. Aquesta planificació és una eina bàsica de gestió i una obligació dels estats membres especialment dintre dels Espais Naturals de Protecció Especial i de Xarxa Natura 2.000. De fet, els instruments de gestió de Xarxa Natura 2000 han de definir un clima de definició del marc d'acció de les actuacions que es puguin realitzar en l'espai amb els valors que justifiquen la declaració de l'Espai.

En referència al preàmbul de la Llei, es diu que les pèrdues de biodiversitat més significatives

s'estan produint en els hàbitats agraris, d'aigua dolça i litoral, com a conseqüència de l'activitat humana. Curiosament, la proposta de l'agència fa referència principalment als hàbitats forestals. L'increment de la superfície del bosc i del matoll no s'hauria de considerar com una recuperació d'hàbitats sinó com una substitució entre hàbitats amb un increment de les pinedes i els matollars, amb un retrocés dels camps de conreu, les pastures i els boscos oberts. Per tant, la reducció de l'activitat del sector primari lligada al territori, especialment en aquelles zones més forestals està comportant una homogeneïtzació paisatgística i la pèrdua d'hàbitats prioritaris.

Creiem que per la gestió del territori s'ha de disposar del recolzament i col·laboració de la gent del territori. L'oposició tant dels col·legis professionals, com dels representants agraris i forestals així com la falta de suport dels entes locals del territori. La tramitació parlamentària d'urgència amb reducció de terminis està dificultant aquest diàleg, així com la necessària justificació tècnica d'aquesta.

No compartim que es pugui justificar la creació de l'agència per la insuficiència de les estructures administratives clàssiques, i que l'agència de patrimoni que es proposa en aquesta llei, que no defineix la seva estructura, ni funcionament comporti una millora. Entenem que una afirmació com aquesta ha d'estar degudament justificada i comparada amb l'estructura de l'agència de nova creació.

Tampoc entenem ni compartim que la creació de l'Agència Patrimonial de Catalunya comporti un millor finançament de les polítiques del medi natural, ja que aquest procedeix dels pressupostos de l'administració. És important per altra banda aclarir el funcionament financer de l'agència i la política a seguir d'aquesta en referència a l'endeutament.

Tampoc compartim que la creació d'aquesta amb el redactat actual comporti una millora de l'agilitat, l'eficiència i l'eficàcia per la gestió pressupostària, en existir actualment la possibilitat de realitzar les actuacions a través de la mateixa administració com a través de l'empresa pública, Forestal Catalana.

No veiem quina millora comporta l'Agència a la capacitat d'intervenció enfront d'eventuals emergències com les invasions biològiques, perquè existeix normativa suficient que permet actuar a l'administració amb celeritat, mitjançant les tramitacions d'urgència i emergència, que permet tant la contractació d'empreses privades saltant-se els tràmits de

contractació pública com a través de les empreses públiques (Article 112 i article 113 del Real Decret Legislatiu 3/2011, del text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic). En qualsevol cas, també entenem que les emergències ocorren dintre i fora dels espais protegits, i que per tant, s'han d'afrontar des d'ens que actuïn al conjunt del territori.

L'obertura a noves formes de finançament no està definida en la Proposició de Llei. No obstant això, és important recordar que actualment ja es realitzen treballs amb fons privats, tant a través o amb col·laboració de l'administració com a través d'entitats privades, com la xarxa de custòdia. En referència a altres formes de finançament, anomenar-les o definir perquè no són adaptables a l'estructura administrativa actual.

En referència al contingut i desenvolupament de la Proposició de Llei de creació de l'Agència de Patrimoni Natural i Biodiversitat, creiem que el contingut de la mateixa té suficient importància per haver realitzat i fet públic l'estudi i justificació de la mateixa en el que s'hagués identificat les causes de la ineficàcia a les que es fa referència, les possibilitats de corregir-les dintre de l'estructura administrativa, i la millora que comportaria la creació de l'agència amb totes les duplicitats, incompatibilitats i dificultat de gestió tècnica que se'n deriva de les funcions establertes en la present en la Proposició de Llei. Podria passar que part de la ineficàcia procedís de l'estructura administrativa existent, i la no detecció d'aquesta prèvia a la creació de l'agència no corregís el problema de la ineficàcia, sinó que l'empitjorés.

També entenem que l'Agència de Patrimoni Natural no dóna la integritat i continuïtat de l'administració encarregada de la planificació i la gestió del patrimoni natural, divideix l'autoritat ambiental en funció del territori, no reforça ni integra els serveis transversals i no s'intueix que tingui per objecte facilitar la gestió del territori en aquelles actuacions compatibles amb els objectius de conservació al mantenir informes preceptius a qualsevol activitat que es realitzi en el territori, afectant directament a l'eficiència dels òrgans substantius (Ajuntaments, Administració Forestal, Agència Catalana de l'Aigua, Carreteres, etc.) i per tant, als administrats.

Un altre tema que ens preocupa especialment és la separació de l'autoritat ambiental dintre i fora de Xarxa Natura 2000. No entenem aquesta duplicitat d'un òrgan que ha de ser transversal en tot el territori, clarament tècnic, i amb un funcionament homogeni dintre i fora de Xarxa Natura 2.000, i que ha de tenir garantida, en l'estructura administrativa, una adequada separació de les funcions.

La proposta que realitzem des del col·legi és a tornar a unificar dintre d'un sol departament la planificació i gestió el territori, amb un compromís dels grups parlamentaris de no fer noves separacions no justificades, per afavorir la integritat i continuïtat necessària per poder definir i executar una política sòlida i estructural. De fet, la proposta que fem és la que disposen les comunitats autònomes del nostre entorn.

En resum, considerem que la Proposició de la Llei de Patrimoni:

- o No està justificada tècnicament ni econòmica.
- o No uneix conservació i gestió.
- o Superposa competències, realitza duplicitats i divideix els equips tècnics.
- o Separa l'administració (dintre i fora Xarxa Natura, espècies regulades d'espècies cinegètiques, separa les oficines de tramitació ambiental en funció de les zones).
- o Defineix un òrgan gestor poc representatiu del territori.
- o Crea un nou ent amb tasques que pot desenvolupar l'administració actual.
- o No comporta una simplificació administrativa i normativa.
- o No disposa del suport del territori.

Per tant, amb el redactat actual i des d'un punt de vista tècnic, des del nostre punt de vista, l'agència no assegura les funcions establertes en l'article 2.1 de la mateixa Proposició de Llei.

Així mateix, amb objecte de que la nostra aportació tècnica com a col·legi professional vagi més enllà de la mateixa llei i amb la intenció de realitzar millores en la gestió del Patrimoni Natural i a la Biodiversitat, aportem al final del document un conjunt de propostes i mesures concretes que considerem que millorarien la situació actual, i posen els seus esforços en la planificació, en la gestió i en l'execució de les mesures planificades.

REFERÈNCIA ALS ARTICLES DE LA LLEI

Article 2. Objectes i funcions

a) El text proposat de l'Agència no integra la gestió i planificació del territori, que és realitzada per altres ens públics (Generalitat, Diputacions, Ajuntaments, ..) ni del sector primari (agricultor, ramader i silvicultor), ni comprèn la totalitat del territori.

El redactat actual tampoc comporta una millora en els criteris d'integritat, sostenibilitat, persistència i eficiència de l'administració actual en la protecció del patrimoni natural i la biodiversitat.

b) L'Administració ja està realitzant aquesta funció per part de diferents departaments.

d.1) Creiem que en la planificació també s'haurien d'incloure els gestors del territori i el sector primari. També creiem que seria convenient que en l'elaboració de la planificació és consultes, entre d'altres, als col·legis professionals que no sols disposen dels coneixements tècnics sinó també de l'experiència dels seus col·legiats, que desenvolupen les seves tasques professionals en el terreny, i per tant, coneixen els pros i contres de l'aplicació real de la normativa.

d.2) En referència a exercir les funcions d'autoritat ambiental de la xarxa natura 2000, volem fer les següents reflexions normatives, tècniques i d'eficiència:

La llei no soluciona la problemàtica actual administrativa i tècnica de la tramitació d'informes de l'òrgan ambiental, sinó que l'incrementa en dividir l'autoritat ambiental en dues entitats diferents dintre i fora de Xarxa Natura.

Quan l'òrgan ambiental és simultàniament l'òrgan substantiu o el promotor del pla, programa o projecte, s'ha de garantir en la seva estructura administrativa, una adequada separació de les funcions en conflicte. Aquesta separació ni s'observa ni s'intueix en la Proposició de Llei.

A la vegada, es manté la separació entre els tècnics encarregats de la gestió i els tècnics encarregats de la biodiversitat, no basada en les competències professionals, sinó en funció de la ubicació d'aquest personal.

e.1) En referència als boscos de titularitat de la Generalitat de Catalunya ja són gestionats per l'òrgan competent en matèria forestal amb informe preceptiu de l'òrgan gestor de l'ENPE en l'aprovació del Pla i seguint les directrius del Pla Especial, quan està redactat.

Amb la present llei, es crea una comissió de coordinació amb un informe vinculant de l'òrgan gestor de l'espai per la gestió de la forest amb l'òrgan competent en matèria forestal, creant duplicitat administrativa i una nova figura administrativa.

e.2) La present Proposició de Llei fa referència als boscos que s'estableixin com a singulars, madurs i destinats a l'evolució natural sense haver estat definits prèviament en cap normativa, ni haver desenvolupat cap procediment per definir-los ni els criteris tècnics per a determinar-los, ni haver establert la relació amb la propietat. Per tant, es crea una indefinició tècnica i es pot crear una indefensió de la propietat.

Sobre aquests mateixos boscos es crea una duplicitat administrativa en les autoritzacions, vinculada a través d'una comissió de planificació i ordenació de la xarxa de boscos singulars, madurs o destinats a l'evolució natural de Catalunya.

e.3) La gestió forestal sostenible ja inclou criteris de manteniment i millora de la biodiversitat, han de complir els instruments de planificació aprovats (plans especials) i estan realitzat i revisat per personal amb competències professionals en el Medi Ambient. La proposta crea duplicitats administratives, no degudament justificades.

f) Res a dir.

g) L'agència de patrimoni separa la formulació, tramitació i execució dels instruments de planificació, gestió, recuperació, reintroducció de les espècies del medi natural, en dues administracions, dividint-les entre les que són sinèrgiques de les que no ho són, així com de les que són d'interès piscícoles.

Entenem que aquesta separació no té una justificació tècnica doncs les espècies interaccionen en un mateix medi, i existeixen nombroses interaccions entre les espècies i els hàbitats, malalties, necessitats, etc. . Per tant, la proposta de l'Agència de Patrimoni manté les duplicitats existents i separacions dels equips de gestió de fauna sense un fonament tècnic, en espècies en el que la interacció és un element clau de la gestió.

h) Res a dir.

i) Res a dir.

j) Res a dir.

k) Res a dir.

l) Res a dir.

m) Res a dir.

n) Res a dir.

o) No està suficientment justificat ni desenvolupat que l'agència inclogui l'autorització, control, foment i sanció sense haver establert a quina normativa fa referència.

No es justifica tècnicament la separació de l'òrgan sancionador per una mateixa normativa en dues administracions o òrgans diferents, depenent de si la possible infracció té lloc dintre o fora de xarxa natura. Parlem de diversa normativa, com pot ser la Llei 21/2013 d'avaluació d'impacte ambiental, la Llei 23/2013 de forest, la Llei 42/2017 de Biodiversitat, Decret 1/2010 que correspon al text refós de la normativa d'urbanisme.

Els informes preceptius han de correspondre en aquelles actuacions que puguin tenir un efecte negatiu sobre el medi ambient, i la normativa vigent més la zonificació i normes del Pla Especial ha de regular la major part d'aquestes actuacions. Aquest control sistemàtic de qualsevol projecte o actuació administrativa a l'agència és contrari a la mateixa Llei 21/2013 d'avaluació ambiental i crea indefinició per part de l'interessat (administració pública, ent local, etc..), i problemes de gestió a la resta d'òrgans substantius (Ajuntaments, Agència Catalana de l'Aigua, Administració Forestal, Departament de Cultura, etc..), amb un alentiment generalitzat de les autoritzacions i amb una clara disminució de l'eficiència que de les administracions afectades.

De fet, La Llei 13/1985, d'espais naturals ja va ser modificada a través de la Llei 5/2017 de mesures fiscals, financeres mitjançant el que s'inclouïa l'article 20 bis en què deia textualment que en els Espais d'Interès Natural amb Pla Aprovat correspon l'òrgan gestor, entre d'altres, "Emitre un informe preceptiu previ a l'atorgament de les autoritzacions necessàries per a l'execució de qualsevol pla, obra, moviment de terres o explotacions dels recursos naturals, a l'interior o a l'exterior de l'espai protegit i que poden afectar-lo".

Article 4

Considerem que seria important la presència dels col·legis professionals com a vocals de l'agència i com a portadors dels coneixements acadèmics i pràctics dels seus col·legiats en el desenvolupament de les seves activitats professionals, i no compartim l'escassa representació dels ens locals, ni dels agricultors, ramaders i silvicultors.

De fet, creiem molt més representatius la composició dels òrgans gestors dels parcs (en el que s'haurien d'incloure els col·legis) que no pas els vocals proposats en la Proposició de Llei de l'Agència de Patrimoni Natura i Biodiversitat.

I també entenem que el representant de les entitats ecologistes o naturalistes de Catalunya no hauria de ser designat pel Conseller sinó per les mateixes entitats ecologistes; que les persones d'un reconegut prestigi professional o acadèmic tampoc haurien de ser de lliure designació pel Conseller, sinó per les universitats i centres de recerca; i que les

persones representants de les administracions locals supramunicipals amb competència en la gestió d'espais naturals protegits tampoc haurien de ser escollits pel Conseller sinó per les mateixes entitats.

I considerem que la presència d'un representant de l'obrador del Tercer Sector Ambiental de Catalunya ja està representat pel representant de les entitats ecologistes i que, per tant, si es busca diversitat en l'òrgan gestor es podria incloure en el seu lloc, per exemple, un representant de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya.

En referències a les persones amb rang mínim de director general dels diferents Departaments, creiem que s'hauria d'incloure un representant del Departament d'Interior.

Article 7

És important que en els criteris de selecció del personal es tingui en compte la capacitat tècnica suficient de conformitat amb les normes sobre qualificacions professionals i l'educació superior. És a dir, cal remarcar la importància de la base tècnica que ha de disposar el personal de l'agència.

SUGGERIMENTS PER MILLORAR L'ADMINISTRACIÓ ACTUAL

- **Unificar** en un sol Departament les activitats del medi rural i un compromís dels grups parlamentaris per donar-li una continuïtat que permeti treballar conjuntament amb la continuïtat i eficiència necessàries.

- . Servei de Fauna i Flora.
- . Servei d'Espais Naturals Protegits.
- . Servei de Planificació de l'Entorn Natural.
- . Servei d'Activitats Cinegètiques.
- . Servei de Pesca Continental.
- . Servei de Gestió forestal.
- . Servei de Prevenció d'Incendis Forestals.
- . Serveis de les Direccions Generals d'Agricultura i Ramaderia.
- . Serveis de la Direcció General de Desenvolupament Rural.
- . Serveis d'Alimentació, Qualitat e Indústries Agroalimentàries.
- . Serveis de la Direcció General de Pesca i Afers Marítims.
- . Àrea del cos d'Agents Rurals.
- . Les corresponents seccions dels Serveis Territorials.

Aquesta unificació, és la mateixa que disposen les comunitats autònomes del nostre entorn:

Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i desenvolupament rural (València).

Conselleria de Medi ambient, Agricultura i Pesca (Balears).

Departamento de Desarrollo Rural y Sostenibilidad (Aragó).

- **Recuperar** les places dels tècnics de l'administració que s'han perdut des de la crisi de l'antic Departament de Medi Ambient en totes les unitats de què disposaven en aquell moment i les de nova creació.

- **Establir** un calendari per a la redacció dels Plans Especials dels ENPE, i dotar de pressupost necessari per a la seva redacció.

La planificació dels espais naturals és una eina imprescindible del procés de protecció d'un espai natural, i ha de definir uns objectius de conservació concrets i mesurables.

Aquesta planificació és l'eina que ha de facilitar a què les inversions que es realitzin corresponguin als objectius de conservació, i la que ha de determinar les normes d'ús i gestió de l'espai.

- Assignar unes **partides pressupostàries** establertes que permetin la realització de les mesures de conservació prioritàries establertes en els diferents plans (plans especials, plans de recuperació, plans de conservació), amb la capacitat d'incrementar-les per l'execució de mesures concretes destinades a l'assoliment dels objectius de conservació.

És en el conjunt de propostes concretes que es pot tenir una millor resposta per la conducció d'inversions d'empreses, actuacions de custòdia, o programes amb finançament europeu.

- **Ordenar** l'ús públic del conjunt d'espais d'interès natural, tenint en compte entre d'altres, els objectius de conservació de l'espai i la repercussió d'aquest ús sobre aquests.

- **Unificar** el personal tècnic de fauna en un sol equip que coordini les mesures en matèria de conservació i gestió d'aquestes amb la col·laboració entre d'altres, del personal especialista dels centres de recerca i universitats. Les actuacions de gestió i conservació de la fauna no poden respondre a límits administratius, pel que la planificació i gestió s'ha de realitzar de forma transversal, encara que tècnics puguin estar distribuïts en diferents emplaçaments del territori han de treballar conjuntament amb la resta de Serveis.

- **Unificar** el personal tècnic de flora en un sol equip que coordini les mesures en matèria de conservació i gestió d'aquestes amb la col·laboració entre d'altres, del personal especialista dels centres de recerca i universitats. Les actuacions de gestió i conservació de la flora no poden respondre a límits administratius, pel que la planificació i gestió s'ha de realitzar de forma transversal, encara que els tècnics puguin estar distribuïts en diferents emplaçaments del territori han de treballar conjuntament amb la resta de Serveis.

- **Establir un calendari** per a la redacció dels plans de recuperació de les espècies en perill d'extinció, i dels plans de conservació d'hàbitat, que respongui a les exigències ecològiques de les espècies i que determini aquelles recomanacions, restriccions i accions que poden comportar una millora per aquestes.

- **Establir un calendari** per fixar les mesures de conservació necessàries a les Zones Especials de Conservació i les Zones d'Especial Protecció, que respongui a les exigències ecològiques dels tipus d'hàbitat natural i de les espècies presents en tals àrees, que implicarà plans o instruments de gestió.

- **Reforçar** la relació amb els centres de recerca que, juntament amb l'administració i universitats, que disposen de personal especialitzat en diversos programes de recerca i de seguiment del patrimoni natural.
- **Crear** una unitat específica per la gestió de les espècies invasores animals i vegetals, amb capacitat d'obrar tenint en compte les característiques ecològiques de les espècies, les perspectives dels efectes que puguin comportar en un futur, i l'eficiència de les actuacions.
- **Reforçar** els projectes de recopilació d'estudis realitzats i establir una eina que faciliti la seva localització i consulta, com a font de coneixement i per evitar duplicitat d'estudis.
- **Reforçar** la recopilació de material didàctic (llibres, pòsters, programes, etc..) i establir una eina que faciliti la seva localització i consulta, per evitar les duplicitats de material, i la millora del contingut. En cas de material amb drets d'autor, facilitar l'accés al mateix per poder-lo reproduir.
- **Reforçar** les actuacions específiques destinades a l'adaptació dels hàbitats i espècies a les prediccions del canvi climàtic, que afecta entre d'altres a la supervivència de les plantes, la resistència a les plagues i als incendis forestals.
- **Reforçar** la certificació forestal.
- **Reforçar** les mesures de suport al sector primari amb una major eficiència en la conservació i millora de la biodiversitat.
- **Reforçar** la planificació i execució de les mesures de prevenció de grans incendis forestals i la seva execució, així com d'altres mesures amb incidència sobre els mateixos (autoprotecció d'habitatges i edificacions).

La protecció de les zones d'especial protecció no es limita únicament als actes deliberats, sinó que pot aplicar-se a fenòmens catastròfics previsibles que puguin comprometre la conservació de l'espai. Els grans incendis forestals s'han convertit en un dels majors problemes ecològics que poden patir els boscos, a més dels que implica el canvi climàtic per a la seva situació estructural.

També és un principi de la Llei 42/2007, de Patrimoni Natural i la Biodiversitat la prevenció dels problemes emergents conseqüència del canvi climàtic, la mitigació i adaptació del mateix, així com la lluita contra els efectes adversos.

- **Reforçar** el funcionament de l'òrgan ambiental, assegurar-se del seu caràcter tècnic, i establir uns criteris tècnics d'apreciació de l'impacte apreciable de la llei, seguint la legislació vigent i les disposicions de la comunitat europea.

Barcelona, 19 de setembre de 2017

